

រឿង ភ្នំប្រសិទ្ធិ

ដែលអ្នកស្រុកហៅថា "ភ្នំប្រសិទ្ធិ" គឺសំដៅយកភ្នំពីរនៅទន្ទឹមគ្នា ។ ប៉ុន្តែដោយការចែកព្រំប្រទល់ស្រុក នៅខេត្តកណ្តាល ភ្នំពីរនេះក៏ត្រូវរំលែកធ្វើជាខណ្ឌព្រំប្រទល់ស្រុក ចំណែកខណ្ឌប្រទល់ស្រុក គឺភ្នំខាងលិច ចូលក្នុងឃុំម្នាក់ ស្រុកអង្គស្នួល, ឯភ្នំខាងកើត នៅក្នុងឃុំឈ្នាំង ស្រុកពញាឮ ខេត្តកណ្តាលដូចគ្នា ។ ភ្នំទាំងពីរនេះ ភ្នំខាងលិច មិនមានរឿងរ៉ាវ ឬ កន្លែងបរមបុរាណអ្វី គួរគប្បីនឹងលើកយកមកអធិប្បាយទេ គឺមានតែភ្នំខាងកើតប៉ុណ្ណោះ ដែលមានរឿងរ៉ាវច្រើន មានដំណែលចាស់ៗ ទាក់ទងដោយរឿងព្រេង ច្រើនយ៉ាង ។ កាលពីដើម អ្នកស្រុកច្រើនទុកភ្នំនេះ ជាទីកន្លែងសក្តិសិទ្ធិ សម្រាប់អ្នកស្វែងបន់ស្រន់ឲ្យសម្រេចប្រាថ្នាណាមួយ ឬ ធ្វើការសាងសីលភារនានានៅទីនោះ, តែនៅសម័យបច្ចុប្បន្ន ជំនឿទាំងនោះ ក៏ខ្សោយបន្តិចម្តងៗ ទៅតាមការវិបត្តិនៃអារ្យធម៌ ។ ហេតុនេះ ទីភ្នំនេះឯង ទៅជាទីទេសចរណ៍មួយ សម្រាប់អ្នកស្រុកជិតឆ្ងាយ ធ្វើដំណើរទៅកម្សាន្ត នៅរាល់ពេលដែលបានទំនេរលំហែពីការងារ ។ សព្វថ្ងៃ បើទៅតាមរថយន្ត ត្រូវទៅតាមផ្លូវជាតិលេខ ៥ គឺផ្លូវពីភ្នំពេញទៅបាត់ដំបង លុះទៅដល់គីឡូម៉ែត្រលេខ ៣៨ ជិតដល់ផ្សារឧត្តុង្គ មានផ្លូវជាតិលេខ ២៦ បែកចូលទៅខាងឆ្វេងដៃ ។ ចូលទៅតាមផ្លូវនេះ អស់ចម្ងាយ ១៦ គីឡូម៉ែត្រទៀត ទើបត្រូវបត់ចូលតាមផ្លូវលំមួយនៅខាងឆ្វេងដៃ បន្តទៅទៀត ទើបដល់ជើងភ្នំនេះ ។

នៅនឹងចង្កេះភ្នំ ផ្នែកខាងជើង មានព្រះវិហារមួយ គ្របប្រក់លើព្រះពុទ្ធបដិមាករចូលនិព្វានមួយអង្គ សាងដោយថ្មយ៉ាងធំ មានបណ្តោយប្រមាណជា ២៧ ម៉ែត្រ ។ ត្រង់នេះអ្នកស្រុកហៅថា "កន្លែងព្រះនិព្វាន" ។ នៅខាងក្រោមកន្លែងព្រះនិព្វាននេះបន្តិច មានរូងដីមួយកន្លែងទទឹងប្រមាណ ៥ ម៉ែត្រ បណ្តោយ ៦ ម៉ែត្រ ជារូងទាល់ តែមានមកពីអង្វែងកាលហើយ ។ ខាងកើតរូងដីនេះបន្តិច មានថ្មមួយផែនយ៉ាងធំ ហើយមានសភាពចម្លែកត្រង់មានស្នាមជើងសេះ និង ស្នាមជើងមនុស្ស ទ្រុឌជាប់នៅនឹងថ្មនោះ, ប៉ុន្តែ ដោយសារពេលវេលាយូរលង់ពេក, សព្វថ្ងៃ ក៏រលប់ខ្លះៗ ទៅហើយ ។ ខាងត្បូងថ្មជាមានស្នាមនេះ មានខឿនថ្មមួយកន្លែង អ្នកស្រុកហៅថា "ឥសីចង្រ្កម" ។

លុះឡើងដល់កំពូលភ្នំ មានព្រះវិហារមួយ ជាសំណង់ចាស់បុរាណដែរ មានទទឹង ៨ ម៉ែត្រ, បណ្តោយ ១៥ ម៉ែត្រ, អ្នកស្រុកសន្មតនាមព្រះវិហារនេះហៅថា "វិហារត្រៃត្រិង្ស" ។

អំពីរឿងព្រេង ដែលទាក់ទងនឹងទឹកនៃទាំងនោះ មានដោយឡែកៗ ពីគ្នា ដែលយើងលើកយកមកអធិប្បាយ មួយម្តងៗ ដូចតទៅ ៖

១- អំពីរូងដី និង ឥសីចង្រ្កម

ចំពោះទឹកនៃទាំងពីរនេះ មានរឿងព្រេងតែមួយ គឺ រឿង "បក្សីចាំក្រុង" ។ សេចក្តីពិស្តារនៃរឿងព្រេងនេះ យើងបានបោះពុម្ពក្នុងសៀវភៅប្រជុំរឿងព្រេងខ្មែរ ភាគ ៥ ត្រង់រឿងព្រះវិហារសួរ រួចសព្វគ្រប់ហើយ, ឥឡូវ យើងចោះយកតែត្រង់អន្លើដែលមានទាក់ទង នឹងទឹកនៃទាំងនេះ មាននិយាយបញ្ជាក់ តែប៉ុណ្ណោះ ។

សេចក្តីដំណាលថា ៖ កាលដែលស្តេចដំបងគ្រញូងជ្រែករាជ្យនោះ ក៏បានឡើងគ្រប់គ្រងរាជ្យរហូតមក ។ ប៉ុន្តែ រាជសម្បត្តិនេះ ពុំបានសុខសាន្តទេ នៅរយៈពេលតែ ៧ ឆ្នាំ និង ៧ ខែប៉ុណ្ណោះ មានអ្នកមានបុណ្យម្នាក់ គឺពញាព្រែក មកដណ្តើមរាជ្យជាបន្តទៅទៀត ។ ដំណើររឿង មុននឹងបានរាជ្យទៅព្រះបាទពញាព្រែកនោះ, ព្រះបាទដំបងគ្រញូងបានធ្វើទុក្ខទោស ដល់ញាតិវង្សក្សត្រអង្គមុន សន្ធិកណ្តាល, ហេតុនេះ បានជាពៀរវេរាមកដល់ព្រះអង្គវិញ គឺក្រោយដែលព្រះបាទពញាព្រែកឡើងសោយរាជ្យហើយ ក៏ចេញបញ្ជាឲ្យចងអាមាត្យព្យាបាទវិញដែរ ។ ប៉ុន្តែនៅពេលនោះ មានអ្នកម្នាក់មួយនោះ មានគភ៌ រត់ទៅពូនស្នាក់នៅនឹងលំនៅញាតិសន្តានជារាស្ត្រ ។ ថ្ងៃមួយមានហេតុចម្លែកជាប្រដូល, ព្រះបាទពញាព្រែក ក៏ឲ្យហោរាគន់គូរមើល, ហោរក្រាបទូលថា មានអ្នកមានបុណ្យម្នាក់ទៀត ចាប់បដិសន្ធិក្នុងផ្ទៃរបស់អ្នកម្នាក់ នៃស្តេចដំបងគ្រញូងបិតនៅទិសណាៗ ក៏ក្រាបទូលសព្វ ។ វេលានោះ ព្រះពញាព្រែក ក៏ឲ្យពេជ្ឈយាដ តាមរកឃើញ យកមកកាប់សម្លាប់ចោលទៅ ។ តែពេលកាប់នោះ ទារកនោះឯង ក៏រត់ឡើងពីពោះ ទៅនៅក្នុងទ្រូងម្តាយ លុះត្រាតែពេជ្ឈយាដទៅផុត ទើបទារកចេញចាកផ្ទៃមាតាមកនៅកណ្តាលវាល ។ ពេលនោះ ក៏ចុះមកកាងស្លាប គ្របដណ្តប់ទារកកុំឲ្យក្តៅ, ជួនជាមានបុរសចាស់ម្នាក់ឈ្មោះគោហេ គាត់គូរដីហើយដើររុករានទៅផ្ទះ ប្រទះឃើញទារកនេះ គាត់ក៏បីកុមារទៅទុកថែរក្សា ។ អស់រយៈពេល ៧ ឆ្នាំ ស្តេចឲ្យហោរាគន់គូរម្តងទៀត ព្រះអង្គជ្រាបថាអ្នកមានបុណ្យនោះ ពុំទាន់ស្លាប់ទេ ទ្រង់ត្រាស់ឲ្យប្រមូលយកក្មេងអាយុ ៧ ឆ្នាំ ទាំងអស់មកផ្តិតមើលក្រយៅដៃ ។ ពេលនោះគោហេ ក៏ត្រូវគេកេណ្ឌឲ្យយកចៅចិញ្ចឹមគាត់មកផ្តិតដៃ ស្រាប់តែមានរូបកងចក្រនៅបាតដៃចៅគាត់ ដែលត្រូវគេយកទៅប្រហារចោល ព្រោះសំគាល់ថា ជាអ្នកមានបុណ្យ ។ ប៉ុន្តែ គោហេ លួចកញ្ជក់ចៅពរត់គេច ដោយមានសត្វកាងស្លាបគ្របពីលើ រហូតទាល់តែបាត់ផុតពីមុខបណ្តាជនអ្វីអរទៅ ។ សេនាអមាត្យនាំគ្នាតាមកិតៗ ដែរ តែពុំទាន់ ។ គោហេ នាំកុមារនេះ ពីស្រុកមួយទៅស្រុកមួយ ដូចជាកាត់ទន្លេធំ ត្រង់រកកោងឆ្លងទៅល្វាទេរ ដល់វិហារសួរ តែពុំបាត់ភិតភ័យសោះ ត្បិតទ័ពគេចេះតែដេញតាមពុំឈប់ឈរ ។ កាលនោះ គាត់នាំកុមារត់ពីវិហារសួរ ឆ្លងទន្លេមកខាងលិចហើយឆ្លងកាត់ភូមិក្បួរមាត់ទន្លេ ទៅរកទីភ្នំ ដើម្បីងាយស្រួលពូនស្នាក់អាស្រ័យ ។ គាត់ទៅពូននៅភ្នំមួយ ក្នុងខេត្តសំរោងទង (ដែលសព្វថ្ងៃហៅថាភ្នំស្រីនេះ) ។ ទីភ្នំនេះ ពុំមានជនសាមញ្ញណាទៅដល់ទេ កាលពីសម័យនោះ, ដូច្នោះហើយ បានជាគោហេយល់ឃើញថា ជាទីសុខសាន្ត ។ មិនតែប៉ុណ្ណោះ ទីនោះឯង ជាទីអាស្រមបទ នៃពពួកឥសីទាំងឡាយ ធ្វើចង្រ្កមការនារាល់ថ្ងៃផង ។ តាំងពីមកនៅកន្លែងនេះ ក៏បានប្រកបនឹងសេចក្តីសុខស្រួលមែន ។

លុះដល់ព្រះបាទពញាក្រែកសោយរាជ្យអស់កាលដ៏យូរមក ក៏សោយព្រះទិវង្គតទៅ ទើបមន្ត្រីរាជការទាំងអស់ ស៊ើបសួរ រករាជកុមារ ជាបុត្រអតីតមហាក្សត្រ ដើម្បីដង្ហែរឡើងគ្រងរាជ្យ ។ ទទួលពេលនោះ លេចឮលឿងព្រះនាមកុមារព្រះរាជបុត្រ មួយព្រះអង្គ ដែលនៅជាមួយតាគោហេ ហើយដែលអ្នកស្រុកស្គាល់ព្រះនាមថា "បក្សីចាំក្រុង" ព្រោះតាគោហេ បាន ថ្វាយនាមនេះ តាំងពីគាត់បានឃើញបក្សី តាមកាងស្លាបលើរាជកុមារ ពីតូចនោះមកម៉្លេះ ។ អស់ពួកសព្វមុខមន្ត្រី នាំគ្នា ទៅដង្ហែយកព្រះរាជកុមារ បក្សីចាំក្រុង ហើយរៀបអភិសេកគ្រងរាជ្យសម្បត្តិទៅ ។

ក្រោយពីបានឡើងគ្រងរាជ្យហើយ ព្រះអង្គក៏ចាត់ឲ្យសាងព្រះពុទ្ធរូប ព្រះវិហារ ទុកជាទីគោរពនៅលើភ្នំនេះ ហើយសន្មត នាមទីភ្នំនេះថា "ភ្នំបូសិសិទ្ធិ" បានន័យថាភ្នំរបស់ឥសី សឹងប្រកបតាមប្រាថ្នា, ព្រោះកាលដែលរស់នៅលើភ្នំនេះ តាគោ ហេ តែងតែបន់ស្រន់ជារឿយៗ សុំបួងសួងឲ្យរាជកុមារបានឡើងគ្រងរាជ្យ, លុះឥឡូវនេះ ក៏បានសម្រេចដូចប្រាថ្នាមែន ទើបបានជាសន្មតទីនេះថាដូច្នោះ ។

២- អំពីផែនថ្មមានស្នាមជើងសេះ

ចំពោះស្នាមជើងសេះ នៅលើផែនថ្ម តាមចាស់ទុំនិយាយថា ៖ ទាក់ទងមកពីរឿងចៅប្រទ្វិសែន និងនាងកង្រី ត្រង់ដែល ប្រទ្វិសែនយកសំបុត្រនាងសន្ធាមា ទៅឲ្យនាងកង្រី ហើយទៅដេកស្នាក់នៅក្បែរទីអាស្រមបទនៃមហាឥសី ។ ពេលនោះ មហាឥសីលួចមើលសំបុត្រឃើញនាងសន្ធាមា បង្គាប់ឲ្យនាងកង្រីជាកូន សម្លាប់កុមារនេះចោលទៅ នៅពេលដែលទៅ ដល់, ឥសីក៏លួចហែកសំបុត្រចោល ក្លែងសំបុត្រសាជាថ្មី ឲ្យនាងកង្រី ទទួលយកបុរសនេះធ្វើជាប្តី កាលបើឃើញកុមារ នេះទៅដល់ ។ គឺត្រង់កន្លែងនេះហើយ ដែលមានផែនថ្មធំ នៅទៀបកន្លែងឥសីចង្រ្កម ។ គឺនៅពេលកុមារប្រទ្វិសែន ត្រ ឡប់មកវិញ ដោយប្រញាប់ប្រញាល់ រត់ចោលនាងកង្រីនោះ ក៏មកកាត់ទឹកកន្លែងនេះទៀត បានជួបនឹងឥសី, ឥសីឲ្យទាន ស្លឹកឈើ ហើយឲ្យហោះរត់ ។ គឺលើផែនថ្មនេះហើយ ដែលប្រទ្វិសែនចាប់បំផាយសេះ លោតផ្លោះហោះឡើង បានជា មានស្នាមជើងសេះ ទ្រុឌជាប់នឹងផ្ទាំងថ្ម ត្រង់នោះឯង ។

បើពោលដោយសង្ខេបទៅ បុរាណដ្ឋាននេះ ជាទីដំណែល អំពីមហាក្សត្រអង្គណាមួយ ក្នុងអតីតកាលមែន ប៉ុន្តែពុំមាន ដ្ឋាន ខាងអក្សរចារឹកឲ្យច្បាស់លាស់ ជាព័ត៌មានពិតប្រាកដប្រជាបានឡើយ, យើងយល់បានត្រឹមតែសេចក្តីសន្និដ្ឋាន ប៉ុណ្ណោះ ដោយសង្កេតយកតាមរូបភាព ទឹកកន្លែង និងសេចក្តីនិទានខ្លះ របស់អ្នកស្រុក ដែលចេះតែចាំតៗ គ្នាប៉ុណ្ណោះ ។ ដូច្នោះ, បើយើងសន្មតកំណត់ឲ្យជាក់ស្រេច ថាក្សត្រអង្គណាជាអ្នកកសាង ឬ ការកសាងនេះ ពីក្នុងរជ្ជកាលណានោះ ពុំ ទាន់បាននៅឡើយទេ ។ ការងារនេះ នៅក្នុងការស្រាវជ្រាវតែរាល់ថ្ងៃ ។

ក្រៅអំពីសេចក្តីពិចារណាវិវេខខាងទីតាំង និងប្រវត្តិពង្សាវតារដែលយើងលើកយករឿងព្រេងមកបញ្ជាក់ តាមលំអានអ្នក ស្រុកចេះចាំតៗ គ្នាមកនេះ, យើងងាកបែរទៅខាងទេសភាព នៃព្រៃព្រឹក្សានៅលើទីនេះម្តង ។ តាមពិត, ភ្នំនេះ ពុំមែនជា

ព្រៃស្រោង ប្រកបដោយឈើឡើយ, សភាពព្រៃ ជាសភាពព្រៃរបោះ ដែលមានតែកូនឈើតូចៗ គ្របដណ្តប់លើដីខ្សាច់
សៗ នៅចន្លោះៗ ដុំថ្មធំៗ ហើយថ្មទាំងនោះ ភាគច្រើនក៏មានពណ៌សដែរ ។ ហេតុនេះ បានជាភ្នំនេះទៅជាកន្លែងយកថ្ម
សម្រាប់ធ្វើផ្លូវថ្នល់ និង យកមកប្រើប្រាស់សព្វយ៉ាងនៅក្នុងក្រុងភ្នំពេញសព្វថ្ងៃ ។

រួមសេចក្តីមក ភ្នំប្រសិទ្ធិសព្វថ្ងៃ ជាទីទេសចរណ៍ សម្រាប់ជនរួមជាតិយើង មួយកន្លែងយ៉ាងសំខាន់ដែរ, បានជាមានថ្ម
យន្តទេសចរ ចេញចូលជាញឹកញាប់ រៀងរាល់ថ្ងៃអាទិត្យ និង ថ្ងៃបុណ្យផ្សេងៗ ដែលអ្នកធ្វើការងារបានឈប់សម្រាក ។